

PATVIRTINTA
Lietuvos inžinerijos kplegijos
Direktorius
2024 m lapkričio 28d. įsakymu
Nr.V1-194

SUVIRINTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA NR. 21

I. BENDROJI DALIS

1. Suvirintojui, pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta drausminė, materialinė ir baudžiamoji atsakomybė, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir padarinius.
2. Suvirintoju gali dirbti asmuo:
 - 2.1. ne jaunesnis kaip 18 metų amžiaus;
 - 2.2. susipažinęs su naudojamos įrangos ir prietaisų eksploatacijos instrukcijos reikalavimais;
 - 2.3. turintis suvirintojo pažymėjimą ir ne žemesnę kaip PK apsaugos nuo elektros kategoriją;
 - 2.4. pasitikinęs sveikatą ir turintis medicinos pažymą, kad yra tinkamas šiam darbui;
 - 2.5. instruktuoatas pagal šią instrukciją (įforminus instruktavimo registravimo žurnaluose);
 - 2.6. mokantis saugiai dirbti;
3. Periodiškai suvirintojas instruktuojamas ne rečiau kaip vieną kartą per dvylika mėnesių.
4. Suvirintojas papildomai turi būti instruktuojamas:
 - 4.1. pakeitus arba modernizavus darbo priemones, įrenginius, medžiagas, pasikeitus darbo sąlygoms, darbo aplinkos rizikos veiksniams, keliantiems pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai;
 - 4.2. patvirtinus naujus arba pataisius norminius dokumentus (bendrovės darbuotojų saugos ir sveikatos instrukciją, saugaus darbo atlikimo taisykles ir kt.);
 - 4.3. suvirintojui pažeidus saugos ir sveikatos reikalavimus, dėl kurių įvyko ar galėjo įvykti nelaimingas atsitikimas, avarija, gaisras, sprogimas;
 - 4.4. pareikalavus darbo inspektoriui, kai nustatoma, kad darbuotojo žinių nepakanka atliekamam darbui;
 - 4.5. suvirintojui nebuvus darbe ilgiau kaip 60 kalendorinių dienų.
5. Darbuotojas, nukentėjęs nelaimingo atsitikimo metu, jei pajėgia, turi nedelsdamas kreiptis į artimiausią gydymo įstaigą, pranešti tiesioginiam vadovui. Asmuo, matęs nelaimingą atsitikimą arba apie jį sužinojęs, turi nedelsdamas suteikti nukentėjusiajam pirmąją medicinos pagalbą ir pranešti tiesioginiam vadovui. Kol bus pradėtas tirti nelaimingas atsitikimas, vietą reikia išlaikyti tokią, kokia

buvo nelaimingo atsitikimo metu. Jei tai kelia pavojų aplinkinių žmonių gyvybei ar sveikatai, gali būti daromi tik būtiniausi pakeitimai, kurie įforminami aktu.

6. Darbai privalo būti sustabdyti, jeigu tiesioginis vadovas nesiima reikiamų priemonių pašalinti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus ir apsaugoti darbuotoją ar darbuotojus nuo galimo pavojaus saugai ir sveikatai šiais atvejais, kai:

- 6.1. darbuotojas neatestuotas ir neapmokytas saugiai dirbti;
- 6.2. sugedus darbo priemonei ar susidarius avarinei situacijai;
- 6.3. dirbama pažeidžiant nustatytus technologinius reglamentus;
- 6.4. dirbama neįrengus kolektyvinės apsaugos priemonių arba suvirintojas neaprūpintas asmeninėmis apsaugos priemonėmis;

6.5. darbo aplinka kenksminga ar pavojinga sveikatai bei gyvybei;

7. Suvirintojas apie pastebėtus trūkumus informuoja tiesioginį vadovą, darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos specialistą bei darbuotojų atstovą. Jei priimamas sprendimas sustabdyti darbą, darbuotojas, kurio saugai ir sveikatai gresia pavojus, turi teisę nutraukti darbą, palikti darbo vietą ar patalpą. Šiuo atveju darbdavys negali skirti nuobaudų ar taikyti kitokią atsakomybę.

8. Asmens higienos reikalavimai:

- 8.1. darbo vietoje nelaikyti ir nevalgyti maisto produktų;
- 8.2. darbo metu dėvėti švarius darbo drabužius;
- 8.3. nelaikyti kartu asmeninių ir darbo drabužių;
- 8.4. pasinaudojus tualetu, po darbo ir prieš pertrauką švariai nusiplauti rankas su muilu;
- 8.5. draudžiama suteptas rankas valyti skiedikliais, naftos produktais ir kitomis ne prausimuisi skirtomis medžiagomis;
- 8.6. draudžiama eiti į valgyklą, kavinę, parduotuvę, apsirengus darbo drabužiais;

9. Suvirintojas privalo:

- 9.1. vykdyti darbo tvarkos taisyklių reikalavimus;
- 9.2. vykdyti darbdavio ir jo įgaliotų asmenų teisėtus nurodymus;
- 9.3. savavališkai neišjunginėti, nekeisti ir nešalinti darbo priemonėse, įrenginiuose, pastatuose įrengtų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisų, juos tinkamai naudoti ir apie gedimus pranešti padalinio vadovui;
- 9.4. darbo priemones naudoti pagal jų dokumentuose (pasuose), šioje instrukcijoje nurodytus reikalavimus;
- 9.5. tinkamai naudoti kolektyvines ir (ar) asmenines apsaugos priemones;
- 9.6. nedelsdamas pranešti tiesioginiam vadovui, darbuotojų atstovui saugai ir sveikatai apie padėtį darbo vietose, patalpose, kuri jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti negali ar neprivalo;
- 9.7. nustatyta tvarka tikrintis sveikatą (vengimas tikrintis gali būti atleidimo iš darbo priežastimi);

10. Darbo vieta turi būti švari, naudojami prietaisai, įrankiai bei įrenginiai turi būti tvarkingi, laikomi jiems skirtoje vietoje.

11. Priešgaisrinės saugos reikalavimai:

- 11.1. vengti veiksmų, sudarančių sąlygas kilti gaisrui;
- 11.2. rūkyti tik tam tikslui skirtose, ženklais pažymėtose ir tinkamai įrengtose vietose, kuriose yra nedegus indas nuorūkoms dėti;
- 11.3. žinoti pirminių gaisro gesinimo priemonių išdėstymo vietas, išmanyti jų veikimo principus, panaudojimo galimybes, žinoti savo veiksmus kilus gaisrui.

12. Suvirintojui draudžiama:

- 12.1. ateiti į darbą neblaiviam, apsvaigusiam nuo narkotinių, toksinių medžiagų, darbo metu

vartoti alkoholinius gėrimus, narkotines bei toksines medžiagas;

12.2. darbo drabužius susegti smeigtukais, adatomis, kišenėse laikyti pašalinius daiktus, naudoti darbo drabužius, asmenines apsaugos priemones, inventorių ne pagal paskirtį.

13. Suvirintojas turi žinoti:

13.1. teritorijos, patalpų, objekto, darbo vietos planą;

13.2. pirmosios medicininės pagalbos suteikimo pagrindus;

13.3. pagalbos tarnybų ir atsakingų asmenų telefonų numerius.

14. Suvirintojas turi teisę:

14.1. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugai ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas, aprūpintų asmeninėmis apsaugos priemonėmis;

14.2. sužinoti apie darbo aplinkoje esančius sveikatai kenksmingus ir (ar) pavojingus veiksnius;

14.3. susipažinti su sveikatos tikrinimų rezultatais ir reikalauti pakeisti darbą, jeigu sveikatos priežiūros įstaiga nustatė, kad suvirintojas negali dirbti darbo sutartyje numatyto darbo;

14.4. atsisakyti dirbti, jei yra pavojus jo saugai ir sveikatai;

14.5. atsisakyti dirbti, jei jis yra neaprūpintas atitinkamomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis arba jos yra netinkamos naudoti (pasibaigęs jų galiojimo terminas ar kt.);

14.6. reikalauti atlygio už jam padarytą žalą.

15. Už šios instrukcijos ir kitų saugos darbe norminių aktų reikalavimų nevykdymą darbuotojui taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta drausminė, materialinė, administracinė ar baudžiamoji atsakomybė, priklausomai nuo pažeidimo pobūdžio ir pasekmių.

II. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI.

16. Suvirintoją gali veikti įvairūs rizikos veiksniai, kurių poveikis sveikatai priklauso nuo poveikio laiko, veiksnio dydžio, individualių veikiamojo savybių ir kitų sąlygų.

17. Rizikos veiksniai darbo vietoje:

17.1. šiluminė aplinka ir kitos nepalankios mikroklimato sąlygos (pvz. darbo vietoje esant peršalimas arba perkaitimas (šilumos, saulės smūgis) ir su tuo susijusios ligos;

17.2. regėjimo susilpnėjimas;

17.3. lėtinės uždegiminės periferinės nervų sistemos ligos.

17.4. dulkės, suvirinimo aerozoliai (organinės ir neorganinės kilmės)

17.5. viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai;

17.6. plaučių tuberkuliozė, lėtinės bronchų ir plaučių ligos, lėtinės priekinės akių dalies (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos, dažnai pasikartojančios odos ligos, alerginės ir kitos ligos.

17.7. kūną veikianti vibracija;

17.8. atsitrenkimas, konstrukcijų užgriuvimas;

17.9. fizinė perkrova;

17.10. elektros srovės poveikis (dėl netvarkingos darbo priemonių elektros įrangos). Elektros laidai turi būti apsaugoti nuo mechaninio pažeidimo ir terminio poveikio darbo metu būti dėmesingam, atidžiam, atsargiam pačiam neremontuoti elektrinių įrenginių, jungiklių.

17.11. Kritimas, paslydimas, pargriuvimas (dėl netinkamos darbo aplinkos būklės, pvz. nešvarus, slidus, tepaluotas grindinys, laiptai);

17.12. aštrūs, atsišerpetoję įrenginių ar darbo priemonių paviršiai;

17.13. kontaktas su karštomis medžiagomis;

18. Rizikos veiksnių poveikio sveikatai pašalinimui ar sumažinimui turi būti naudojamos kolektyvinės ir asmeninės apsaugos priemonės. Prioritetas teiktinas kolektyvinėms apsaugos priemonėms. Kolektyvinės apsaugos priemonės yra aktyvi ventiliacija, papildomas apšvietimas ir kita apsauginė įranga.

19. Darbdavys (įvertinęs kenksmingus ir pavojingus fizikinius, cheminius, biologinius ir kitokius veiksnius) privalo nemokamai aprūpinti darbuotoją asmeninėmis apsaugos priemonėmis:
- 19.1. galvai apsaugoti;
 - 19.2. veidui ir akims apsaugoti;
 - 19.3. rankoms ir plaštakoms apsaugoti;
 - 19.4. kojoms ir pėdoms apsaugoti;
 - 19.5. apsauginiais darbo drabužiais.
20. Kiekviena asmeninė apsaugos priemonė turi:
- 20.1. apsaugoti nuo galimų kenksmingų, pavojingų veiksnių, esančių darbo aplinkoje;
 - 20.2. atitikti ergonominius reikalavimus ir darbuotojo esamą sveikatos būklę;
 - 20.3. tikti (būti atitinkamai priderinta) darbuotojui.
21. Darbuotojui saugos priemonės išduodamos priklausomai nuo vykdomų darbų pobūdžio ir darbo sąlygų.
22. Asmeninė apsaugos priemonė yra darbdavio nuosavybė, todėl ją darbuotojas turi grąžinti išeidamas iš darbo;
23. Suvirintojas privalo:
- 23.1. žinoti ir naudoti (taikyti) kolektyvines apsaugos priemones;
 - 23.2. žinoti asmeninių apsaugos priemonių naudojimą ir būdus, kaip patikrinti jų tinkamumą;
 - 23.3. dirbti su asmeninėmis apsaugos priemonėmis;
 - 23.4. rūpestingai prižiūrėti ir naudoti pagal paskirtį asmenines apsaugos priemones;
24. Suvirintojas veidui ir akims apsaugoti turi naudoti šalną – kaukę arba skydelį su apsauginiais stiklais – šviesos filtrais. Virinant spalvotus metalus ir jų lydinius, turinčius cinko, vario, švino, naudojamas filtruojamasis respiratorius.
25. Šaltuoju metų periodu, suvirintojas, kai tenka dirbti atvira ore arba nešildomose patalpose, turi papildomai dėvėti pašildintus darbo drabužius bei atitinkamą sezonui avalynę.
26. Asmenines apsaugos priemones bei darbo drabužius darbuotojas priima (gauna), naudoja, prižiūri bei saugo pagal įstaigoje nustatytą tvarką.

III. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

27. Įrenginiai ir kitos darbo priemonės turi būti tokie, kad jie galėtų atlikti savo funkcijas, būtų reguliuojami ir prižiūrimi taip, kad nekeltų pavojaus aplinkiniams ir asmenims, atliekantiems šias operacijas gamintojo numatytomis sąlygomis.
28. Įrenginius ir kitas darbo priemones leidžiama naudoti tik atlikus kasdieninės techninės priežiūros darbus.
29. Kiekvieną dieną, prieš pradėdamas darbą suvirintojas privalo:
- 29.1. gauti tiesioginio vadovo užduotį;
 - 29.2. susipažinti su darbų vykdymo tvarka ir saugiais darbo metodais;
 - 29.3. patikrinti ir apžiūrėti darbo įrankius, kad jie būtų techniškai tvarkingi ir saugūs dirbti.
30. Apsivilkti darbo drabužius, laikantis šių reikalavimų:
- 30.1. reikia užleisti kelnės ant odinių batų;
 - 30.2. striukės kišenės uždengti;
 - 30.3. batus sandariai suverti;
 - 30.4. akis ir veidą apsaugoti skydeliu ar šalnu – kauke;
 - 30.5. įsitikinti, ar yra tinkamos naudoti atliekant konkrečius darbus asmeninės apsaugos priemonės;
 - 30.6. susipažinti su naudojamų įrengimų bei įrenginių gamyklos gamintojos pateiktais eksploataciniais reikalavimais;
 - 30.7. vizualiai patikrinti naudojamą įrangą ir kitus elektros įrenginius, su kuriais bus dirbama;

- 30.8. patikrinti rankinius darbo įrankius, kurie turi atitikti šiuos reikalavimus:
- 30.8.1. įrankių rankenos turi būti padarytos iš tvirtos medienos be šakų ir įskilimų;
31. Patikrinti elektros suvirinimo įrenginį, kabelius, laikiklį, įrenginio maitinimo šaltinio (suvirinimo transformatorius, lygintuvą, keitiklį ir kt.) korpuso įžeminimą. Radus bet kokius gedimus (kabelių pažeistą izoliaciją, nepatikimą įrenginio korpuso įžeminimą ir t.t.), reikia nedelsiant pranešti tiesioginiam vadovui. Dirbti netvarkingais įrenginiais draudžiama.
32. Prieš suvirinant pertvaras ir konstrukcijas, apžiūrėti atliekamo darbo vietos kitą pusę (gretimas patalpas) ir įsitikinti, kad arti nėra lengvai įsiliepsnojančių medžiagų, elektros kabelių, prietaisų ir dujų vamzdžių, kurie gali užsidegti, sprogti.
33. Patikrinti, ar išimti iš kišenių lengvai užsidegantys daiktai.
34. Neįjungti kirtiklio ar paleidimo prietaisų įrengiant ant jų pakabintas plakatus „NEJUNGTI“.
35. Neleisti pastatyti suvirinimo įrenginių užgriozdintose patalpose.
36. Įrankius, darbo priemones, ruošinius, pagalbines priemones tvarkingai sudėti patogioje atliekamam darbui vietoje.
37. Jeigu reikia atlikti darbą, kurio saugi atlikimo tvarka nežinoma, prieš darbo pradžią su tiesioginiu vadovu ar darbdaviu būtina išsiaiškinti, kaip tai padaryti saugiai.
38. Nustačius, kad asmeninės apsaugos priemonės yra netinkamos, pranešti tiesioginiam vadovui.
39. Nustačius trūkumus, imtis priemonių juos pašalinti, jeigu tai įmanoma padaryti savo jėgomis, pranešti tiesioginiam vadovui.

IV. DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

40. Suvirintojas darbo metu privalo:
- 40.1. vykdyti įstaigos darbo tvarkos taisyklių ir darbuotojo saugos ir sveikatos instrukcijų reikalavimus;
- 40.2. laikytis įstaigoje nustatyto darbo ir poilsio režimo (vykdyti darbo ir poilsio laiko reikalavimus);
- 40.3. ilsėtis, valgyti ir rūkyti tik tam tikslui skirtose vietose;
- 40.4. dirbti tik tą darbą, kurį paveda tiesioginis vadovas;
- 40.5. elgtis taip, kad nesukeltų pavojaus žmonėms;
- 40.6. naudoti darbo įrangą ir asmeninės apsaugos priemones pagal jų tiesioginę paskirtį, gamintojo pateiktuose eksploatacijos dokumentuose numatytais metodais ir režimais;
- 40.7. techniškai prižiūrėti įrangą ir darbo priemones pagal gamintojo pateiktuose eksploatacijos dokumentuose išdėstytus reikalavimus;
- 40.8. užtikrinti švarą ir tvarką darbo vietoje;
- 40.9. stebėti praėjimų atitiktį saugiam pavesto darbo atlikimui;
- 40.10. prižiūrėti ir užtikrinti, kad praėjimai būtų tvarkingi ir neužkrauti, paruošti žmonėms evakuoti, taip pat būtų laisvi priėjimai prie pirminių gesinimo priemonių;
- 40.11. informuoti tiesioginį vadovą apie darbo metu pastebėtus trūkumus, turėjusius įtakos saugiam pavesto darbo atlikimui.
41. Darbo metu būti dėmesingam, atidžiam, atsargiam, nesikalbėti su pašaliniais ir netrukdyti dirbti kitiems.
42. Neatitraukti dėmesio nuo darbo ir neužsiminėti pašaliniais darbais.
43. Nedirbti, jei darbo vieta nepakankamai apšviesta.
44. Dirbant lauke, aptvarus reikia statyti tuomet, jeigu suvirintojų darbų vietose labai koncentruotas ir intensyvus žmonių eismas.
45. Suvirinimo darbus atlikti gaisro atžvilgiu pavojingose patalpose leidžiama tik laikantis ypatingų priešgaisrinės saugos priemonių ir gavus tiesioginio vadovo leidimą.
46. Suvirinimo patalpose draudžiama laikyti lengvai užsidegančias medžiagas.

47. Transformatorius į elektros tinklą turi būti įjungiamas pagal specialius ženklus, pažymėtus ant gnybtų.
48. Perkeliant kilnojamuosius suvirinimo įrenginius reikia atjungti juos nuo tinklo.
49. Lauke statomi suvirinimo įrenginiai, taip pat visi jų pagalbiniai prietaisai ir aparatai turi būti apsaugoti nuo lietaus ir dulkių.
50. Bet kokio suvirinimo įrenginio maitinimo šaltinio (suvirinimo transformatoriaus, lygintuvo, keitiklio ir kt.) korpusas turi būti patikimai įžemintas.
51. Įžeminimo laidui prijungti prie elektrinio suvirinimo įrenginio turi būti 5 – 8 mm skersmens varžtas, įtaisytas patogioje vietoje, su užrašu „žemė“ (arba sutartinu ženklu „žemė“). Draudžiama kelis elektrinio suvirinimo laidus nuosekliai prijungti prie vieno įžeminimo laido. Ant elektrinio suvirinimo transformatoriaus gnybtų turi būti stogeliai ir užrašai „aukštoji pusė“, „žemoji pusė“.
52. Suvirintojas veidui ir akims apsaugoti turi naudotis šalmu – kauke arba skydeliu su apsauginiu stiklu (šviesos filtru).
53. Lyjant, sningant ir žaibuojant vykdyti suvirinimo darbus lauke draudžiama.
54. Įstaigos uždaroje patalpose (talpose) suvirinimo darbus turi atlikti ne mažiau kaip 2 darbininkai, kurių vienas, būdamas išorėje privalo kontroliuoti suvirinimo darbų saugumą.
55. Suvirinimo metu suvirintojas turi dėvėti specialius drabužius (striukę, kelnes, batus su ištisine viršutine dalimi, pirštines, prijuostę su antkrūtiniumi ir kepure).
56. Suvirinant spalvotus metalus ir lydinius, turinčius cinko, vario, švino, naudotis filtruojamu respiratoriumi.
57. Suvirinant uždarų rezervuarų ir kitokių talpų viduje, turi būti įrengta gera darbo vietų ventiliacija. Ypatingais atvejais, kai negalima įrengti ventiliacijos, vykdyti suvirinimo darbus galima tiesioginiam vadovui leidus ir turint individualias apsaugos priemones (dujokaukes ir kita). Suvirinimo darbus dirbti tik atidarius dangčius.
58. Draudžiama vienu metu dirbti uždarų lakštinių konstrukcijų viduje suvirinimo elektra ir suvirinimo dujomis (pjavimo) darbus.
59. Draudžiama naudoti automatinius transformatorius įtampai pažeminti.
60. Vykdyti elektros suvirinimo darbus nuo kopėčių griežtai draudžiama.
61. Vykdyti elektros suvirinimo darbus, elektros suvirinimo aparatai turi būti pastatyti nuošalyje nuo praejimų ir pravažiavimų. Laidai tarp elektros tiekimo tinklo ir kilnojamojo agregato neturi būti ilgesni kaip 15 m. Kad laidai nebūtų mechaniškai pažeidžiami, juos reikia įmontuoti į guminę žarną. Naudoti laidus su sužalotu apipynimu ir izoliacija draudžiama.
62. Tiesiant laidus ir kiekvieną kartą juos perkeliant, turi būti imtasi priemonių, kad nebūtų pažeista izoliacija.
63. Elektros laikiklio rankena turi būti pagaminta ir dielektrinės, nepraleidžiančios šilumos medžiagos.
64. Apsaugai nuo sąlyčio su drėgna, šalta žeme ir sniegu, taip pat su šaltu metalu patalpų viduje ir išorėje suvirintojas privalo naudotis šiltais paklotais.
65. Kiekvienas suvirintojas privalo dirbti tik tą darbą, kuris jam pavestas ir kurį atlikti išklause instruktavimą. Savavališkai dirbti kitus darbus draudžiama.
66. Visi suvirinimo elektra įrenginiai su kintamos ir nuolatinės srovės šaltiniais, skirti suvirinti ypač pavojingomis sąlygomis (metalinių indų viduje, šuliniuose ir t.t.), turi turėti automatinius įtaisus tuščiosios eigos įtampai išjungti arba apriboti iki 12V, su ne ilgesniu kaip 0,5 s laiko išlaikymu.
67. Visi suvirinimo įrenginio valdymo įtaisai turi turėti patikimus fiksatorius arba ribotuvus, neleidžiančius jiems savaime įsijungti arba išsijungti.
68. Elektrodo laikiklis turi būti lengvas, patogus, leidžiantis gerai suspausti ir greitai pakeisti elektrodus, neprisiliečiant prie dalių, kuriomis teka srovė, turėti apsauginį skydelį.
69. Draudžiama: atsistoti, atsiklaupiti, atsisėsti, atsiremti alkūnėmis, delnais ant ką tik suvirintų siūlių.
70. Nedirbti prie neužtvirtų ar neuždarytų angų. Be tiesioginio vadovo leidimo nenuiminėti angų

užtvarų ar dangčių, jeigu jie nekliudo jūsų darbui.

71. Netikėtai išjungus apšvietimą, nevaikščioti tamsoje.

72. Nesiliesti prie plikų elektrai laidžių dalių, neprijungti, neremontuoti suvirinimo įrenginių ir nekeisti saugiklių, kadangi ten yra įtampa. Esant būtinumui, kreiptis į elektriką.

89. Nešant krovinius vienam paskui kitą vorele, reikia išlaikyti tokį atstumą, kad krisdamas krovinys nekliudytų priekyje einančio. Nešant krovinius, draudžiama lenkti vienam kitą.

90. Padėjus krovinį į vietą, įsitikinti, ar jis stovi stabiliai.

91. Sunkias vienetines medžiagas, taip pat dėžes su kroviniais, reikia perkelti specialiais laužtuvais arba kitais įtaisais.

92. Sunkūs kroviniai pakraunami ir iškraunami vadovaujant tiesioginiam vadovui. Jis privalo stebėti, kad kroviniai būtų saugiai pakraunami ir iškraunami.

93. Vadovaujantis eksploataciniais reikalavimais bei numatytais terminais, atlikti įrenginių, darbo įrankių techninės apžiūros ir remonto darbus.

94. Prieš pradėdant techninės priežiūros darbus, įrenginys, darbo įrankis turi būti išjungtas. Turi būti imtasi priemonių, kad įrenginys, darbo įrankis savaime neįsijungtų ar kiti darbuotojai negalėtų to padaryti.

95. Naudotis tik tvarkingais rankiniais įrankiais bei pagalbinėmis priemonėmis. Rankiniai įrankiai turi būti neapgadintais galais. Galvutė turi būti glotni, nešerpetotomis ir neaštriomis šoninėmis briaunomis. Rankenos pagamintos iš kieto medžio. Veržlių raktai turi atitikti veržlių matmenis. Draudžiama atsukinėti ir užsukinėti veržles didesnių matmenų raktu, tarp rakto ir veržlės įdėjus metalines plokšteles, pailginti raktą prijungiant prie jo kitą raktą arba vamzdį, taip pat atsukant veržlės raktą mušti plaktuku. Dildės turi būti tvirtai įleistos į rankenas, suveržiamas metaliniais žiedais. Dirbant smūginiais įrankiais, reikia užsidėti apsauginius akinius su nedūžtančiais stiklais.

96. Suvirintojui draudžiama:

96.1. darbo metu valgyti, gerti ir rūkyti;

96.2. dirbti gyvybei pavojingose vietose;

96.3. vaikščioti ir dirbti po pakeltu krovinium;

97. Dirbant keliese, darbo veiksmus suderinti tarpusavyje.

98. Apsaugos nuo elektros reikalavimai:

98.1. neliesti drėgnomis rankomis elektros laidų, kabelių, kištukų, prietaisų ar įrenginių;

98.2. nedirbti elektros įrankiais ar prietaisais, jeigu prisilietus jaučiamas elektros poveikis;

98.3. nedirbti netvarkingais elektros įrankiais, prietaisais ar įrenginiais;

98.4. dirbti tik įžemintais prietaisais bei įrenginiais;

98.5. nesiliesti vienu metu prie įžemintų dalių ir elektros įrenginių metalinių dalių, kad, esant pažeistai izoliacijai ir šioms dalims turint elektros įtampą, kad nesusidarytų grandinė tekėti elektros srovei per žmogaus kūną;

98.6. nedirbti su elektros įrankiais, prietaisais ar įrenginiais, jei ant jų pateko skysčiai;

98.7. neremontuoti pačiam sugedusio elektros įrenginio, laido, kištuko, elektros kištukinio lizdo. Tai privalo atlikti darbuotojas, turintis reikiamą apsaugos nuo elektros kategoriją.

99. Pastebėjus elektros instaliacijos pažeidimus, nedelsiant nutraukti darbą ir pranešti tiesioginiam vadovui.

V. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

101. Darbo metu pastebėjus, kad gali įvykti nelaimingas atsitikimas ar avarija, išgirdus neįprastus garsus, pastebėjus dujų, dūmų išsiskyrimus, nedelsiant nutraukti darbus, imtis priemonių nelaimingam atsitikimui išvengti, informuoti apie galimą pavojų tiesioginį vadovą.

102. Būtina išjungti elektros srovę ir pranešti tiesioginiam vadovui šiais atvejais:

- 102.1. pastebėjus stiprų detalių, laidų įkaitimą;
- 102.2. sugedus elektros instaliacijai (neveikia, kibirkščiuoja elektros kištukinis lizdas, jungiklis);
- 102.3. pajutus svylančių laidų kvapą;
- 102.4. nutrūkus elektros energijos tiekimui;
- 103. Išjungus signalizacijai, nedelsiant reaguoti į pavojaus signalą:
- 103.1. apžiūrėti pažeistą zoną;
- 103.2. elgtis ramiai, nesutrikti, realiai įvertinti susidariusią situaciją;
- 103.3. prireikus iškviesti pagalbos tarnybas: bendruoju pagalbos telefonu – 112.
- 104. Kilus gaisrui:
- 104.1. iškviesti ugniagesius gelbėtojus;
- 104.2. evakuoti žmones;
- 104.3. kilusį gaisrą gesinti turimomis pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis;
- 104.4. informuoti tiesioginį vadovą.
- 105. Įvykus nelaimingam atsitikimui darbe, pakeliui į darbą arba iš darbo:
- 105.1. nedelsiant iškviesti greitąją medicinos pagalbą arba kreiptis į artimiausią gydymo įstaigą;
- 105.2. suteikti pirmąją medicinos pagalbą;
- 105.3. informuoti tiesioginį vadovą;
- 105.4. darbo vietą ir įrenginių būklę, kol bus pradėtas tirti nelaimingas atsitikimas, išlaikyti tokią, kokia buvo nelaimingo atsitikimo metu.
- 106. Įvykus avarijai, nedelsiant išeiti iš pavojingos zonos ir informuoti tiesioginį vadovą.
- 107. Esant ypatingam avariniam atvejui, evakuotis iš pavojingos zonos artimiausiu keliu.
- 108. Įvykus įrenginių pažeidimams arba avarijai, suvirintojas privalo imtis priemonių, kad nesusidarytų pavojus žmonių gyvybei, gaisrui kilti ir įrenginių sugadinimui, nedelsiant pranešti tiesioginiam vadovui.

VI. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

- 109. Išjungti iš elektros tinklo naudotą įrenginį. Patikrinti, ar nepažeista kabelio izoliacija, patikrinti apsaugos priemonės, ar nėra mechaninių pažeidimų.
 - 110. Nuvalyti naudotus darbo įrankius ir pagalbines darbo priemones tik išjungus juos iš elektros tinklo, sudėti į jiems skirtas vietas.
 - 111. Apeiti savo darbo vietą, surinkti laisvus ir padėti į jiems skirtą vietą, įsitikinti, kad, atlikus darbus, neliko ruseniančių daiktų.
 - 112. Atliekas pašalinti į tam tikslui skirtas vietas.
 - 113. Nusivilkti darbo drabužius, apžiūrėti, ar jie tvarkingi ir švarūs, padėti į jiems skirtą vietą.
 - 114. Baigus darbą, darbuotojas turi šiltu vandeniu su muilu nusiplauti rankas ir nusiprausti, esant galimybei – nusiprausti po dušu.
-